

kriterij pri dodeljevanju sredstev za ureditev dotrajane ali manjkajoče komunalne infrastrukture. K problematiki in nadaljnjem razvoju ljubljanskih Žal so delegati podprli stališča IS občinske skupščine. Pri točki Z, predlogov in stališč pa so predlagali dopolnitev, in sicer, da ne bi smeli ekonomskega stanja TOZD Žale pogojevati s prostorskim razvojem in investicijami, temveč bi bilo potrebno v tej OZD glede na ekonomsko stanje sprejeti sanacijski program.

Delegati so podprli tudi pripombe in predloge IS občinske skupščine k osnutku odloka o plaketiranju. K ostalim točkam dnevnega reda delegati DPZ niso imeli pripomb.

Skupna stališča za sejo ZO SML pripravi Sekretariat skupščine.

Delegata za sejo ZO SML, dne 4. 6. 1987 iz zbornice sta:

- tov. Ana Pintar in
- tov. Ivan Šlosar

K 6. točki dnevnega reda:

Delegati so brez razprave soglasno potrdili predlog za imenovanje namestnika direktorja Zavoda za družbeno planiranje Ljubljana, tov. Boruta Madžareviča, v razširjeni svet Centra za socialno delo tov. Marijo Makše in v delavski svet ČGP Delo TOZD Delavska enostnost, tov. Vukašina Lutovca.

Seja je bila zaključena ob 15.00 uri.

TAJNIK ZBORA
Katja KRIVIC, I. r.

PRESEDNIK ZBORA
Miro PODBEVŠEK, I. r.

OBČINA LJUBLJANA-ŠIŠKA

**Komite za družbeno planiranje
in gospodarstvo**

Datum: 15/6-1987

POROČILO O SPREMLJANJU IN IZVAJANJU SANACIJSKIH PROGRAMOV V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA GOSPODARSTVA Z IZGUBAMI IN NA MEJI RENTABILNOSTI PO ZR ZA LETO 1986 IN INFORMACIJA O IZGUBAH V I. TRIMESEČJU 1987

Kljub številnim spremembam Zakona o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela, ki je bil sprejet leta 1980, se je pokazalo, da je treba povečati odgovornost za nastale motnje v poslovanju in za poslovanje z izgubo, skrajšati roke za sprejetje programov potrebnih ukrepov, s katerimi bi vplivali na hitrejšo prestrukturiranje teh organizacij in hitrejšo ter učinkovitejšo uvedbo stečajnega postopka. Zato je bil konec leta 1986 sprejet nov Zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela (Uradni list SFRJ, št. 72/86), ki velja od 1/1-1987.

V letu 1987 se uporabljajo še nekatere določbe starega Zakona, ki se nanašajo na izplačilo osebnih dohodkov v primeru ugotovljene izgube po periodičnem obračunu in po zaključnem računu.

Bistvene spremembe v novem zakonu o sanaciji so naslednje:

- skrajšani so vsi roki sanacijskega postopka z 90 na 60 dni za sprejem sanacijskega programa po zaključnem računu in s 45 na 30 dni za sprejem programa ukrepov za odstranitev vzrokov za motnje v poslovanju in za nastalo izgubo po periodičnem obračunu,

- predpisan je postopek za izvajanje ukrepov in aktivnosti v primeru nelikvidnosti v organizacijah in postopek sanacije v organizacijah združenega dela družbenega standarda, ki izkažejo izgubo,

- določena je obveza ugotavljanja odgovornosti za nelikvidnost, za motnje v poslovanju in za poslovanje z izgubo in možnost, da se osebni dohodki odgovornih oseb zmanjšajo v sorazmerju z ugotovljeno odgovornostjo, vse do z zakonom zajamčenega osebnega dohodka,

- nove zakonske določbe povečujejo vpliv sanatorjev na poslovanje organizacije, ki se sanira (sanatorji lahko predložijo svoj sanacijski program) in urejajo uvedbo postopka za začetek stečaja nad organizacijo, ki je nelikvidna več kot 120 dni oziroma, če v postopku sanacije ne pokrije izgube ali ne sklene pogodbe o zmanjšanju terjatev,

- celotne izgube ni več mogoče pokriti s sanacijskimi krediti, saj je treba 30% nekrите izgube pokriti s sredstvi brez vračilne obveznosti oziroma z odpisom terjatev po upniku,

- če organizacija do 30. 6. tekočega leta, v katerem je bil predložen zaključni račun ne pokrije v sanacijskem postopku izgube, se uvede postopek za začetek stečaja te organizacije.

Nov zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela torej pospešuje sanacijski postopek in povečuje njegovo učinkovitost ter daje večje pravice sanatorjem. S tem, ko je od uspešnosti poslovanja odvisen materialni položaj organizacij oziroma osebni dohodek delavcev, se okrepi ekonomska odgovornost in motivacija za boljše delo in učinkovitejše poslovanje.

1. ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA, KI SO V ZAKLJUČNEM RAČUNU ZA LETO 1986 IZKAZALE IZGUBO

V skladu z Zakonom o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela morajo delavci v temeljni organizaciji, temeljni združeni organizaciji, kmetijski zadrugi, ki nima temeljnih združnih organizacij, obrtni in drugi zadrugi, pogodbeni organizaciji in delovni skupnosti sprejeti sanacijske ukrepe, najprej sklep o začetku sanacijskega postopka in najkasneje v 60 dneh po poteku roka za izročitev zaključnega računa še sanacijski program.

Sanacijski program je samoupravni akt, s katerim se ugotovi znesek celotne izgube in znesek nekrите izgube, ugotovijo vzroki, zaradi katerih je nastala izguba, določijo roki in ukrepi za njihovo odstranitev ter roki in način za zagotovitev sredstev za kritje izgube ter rok za trajanje sanacije. Program mora vsebovati tudi načrt za modernizacijo, rekonstrukcijo in razširitev zmogljivosti, če je izguba nastala zaradi zastarelosti tehnologije ali neuskajenosti zmogljivosti. Za zagotovitev uspešnega poslovanja mora sanacijski program določati tudi ukrepe za smotno in gospodarno poslovanje, kot so: izboljšanje organizacije dela, ukrepe za racionalizacijo dela, za razvoj inovacijske dejavnosti in podobno.

V okviru sanacijskega postopka morajo delavci ugotoviti odgovornost posameznih delavcev, organa upravljanja in poslovnega organa za nastale težave in ustrezno ukrepati glede na ugotovljeno odgovornost.

Z izvedbo sanacijskega programa naj bi temeljna organizacija nadomestila izgubljena sredstva in se usposobila za normalno in rentabilno poslovanje.

V letu 1986 je poslovalo z izgubo 8 organizacij v višini 1.502.694 tisoč din, od tega je bilo 73.271 tisoč din nekrith obveznosti iz dohodka (izkazala jih je ISKRA IEZE TOZD Keramika), ostali znesek se je nanašal na akontacije osebnih dohodkov in druge obveznosti, ki niso bile krite s čistim dohodkom. Štiri organizacije so s področja industrije (80,5% celotne izgube gospodarstva), tri s področja gradbeništva (15,5% celotne izgube) in ena s področja obrti in ena s področja obrti i osebnih storitev. Za organizacije združenega dela, ki so poslovale v letu 1986 z izgubo, je značilno:

- ustvarile so 1,8% celotnega prihodka gospodarstva občine Ljubljana-Šiška, porabile pa 2,3% sredstev,

- plačila obresti za kredite za obratna sredstva so več kot 3-krat večja kot prihodki iz tega naslova,

- terjatve do kupcev so presegle obveznosti do dobaviteljev, isto velja za terjatve krite s čeki in menicami,

- neustrezna devizna politika ni vplivala na pozitivno poslovanje organizacij, saj so le 4 organizacije združenega dela pridobile prihodek na tujem trgu, njihov delež v celotnem prihodu znaša od 4,5% do 7,2%,

- v teh organizacijah je bilo zaposlenih 1151 delavcev na podlagi delovnih ur (3,4% zaposlenih v občini, kar je manj kot leta 1985, ko je bilo v organizacijah združenega dela z izgubo zaposlenih 5,6% delavcev),

- povprečno obračunani čisti osebni dohodek na delavca je bil nižji (115.214 din) od povprečnega osebnega dohodka v gospodarstvu občine (130.580),

- možnost prenosa dela učinkov revalorizacije obratnih sredstev iz poslovanja sklada med prihodke in s tem zmanjševanje vpliva visokih obresti in negativnih tečajnih razik na poslovni uspeh, je izkoristila večina organizacij združenega dela z izgubo (s tem so zmanjšale znesek izgube), saj je bil učinek revalorizacije obratnih sredstev glede na leto 1985 več kot 4-krat večji.

1.1. SEL TOZD ELEKTRARNA MEDVODE

Organizacija je vse leto 1986 poslovala z izgubo, ki je konec leta znašala 80.204 tisoč din. Zbor delavcev TOZD Elektrarna Medvode je sanacijski program sprejel na 5. seji dne 29/4-1987.

V programu so opredeljeni poglavitni vzroki za poslovanje z izgubo:

- na področju elektrogospodarstva in premogovništva niso uveljavljene tržne zakonitosti predvsem glede oblikovanja cen elek-

trične energije, opredelitve stroškov in dohodkov in financiranja razvoja, niti se ni uveljavil sistem samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja v elektrogospodarstvu,

– dosedanja normativi iz SaS ne zagotavljajo enakopravnega položaja vseh dejavnosti v delitvi skupnega prihodka, kar ima za posledico neracionalno poslovanje, neprizadevanje za zmanjšanje stroškov ter nemotiviranost delavcev za boljše delo.

V sanacijskem programu predlagajo, da se odpravi administrativno določanje cen električne energije in vpliv družbenopolitičnih skupnosti poslovanja organizacije združenega dela elektrogospodarstva, da se razporejanje skupnega prihodka dosledno izvaja v skladu z normativi in posebnosti nekaterih organizacij v sistemu kot so: NE Krško, RUŽV ter primarna proizvodnja je treba upoštevati v elementih, ki se ne krijejo iz skupnega prihodka.

Ukrepi znotraj delovne organizacije se nanašajo na povečanje proizvodnje, zmanjšanje stroškov obratovanja, za dograjevanje sistema razporejanja skupnega prihodka v DO SEL, na preverjanje samoupravne organiziranosti celotnega sistema in delovne organizacije.

Ukrepi so samo deklarativno naštet, ne vsebujejo nosilcev in ne rokov za izvedbo posameznih nalog, zato so neučinkoviti. Poleg tega sanacijo DO SEL oziroma TOZD Elektrarne Medvode ni možno izvajati parcialno temveč v okviru celotnega sistema elektrogospodarstva in premogovništva v SR Sloveniji. Skupščina SR Slovenije je že zadolžila Izvršni svet SR Slovenije, organizacije združenega dela elektrogospodarstva in premogovništva ter posebni SIS za elektrogospodarstvo in premogovništvo, da analizirajo stanje ter pripravijo takšne predloge sprememb, ki bodo odpravili vzroke, zaradi katerih elektrogospodarstvo in premogovništvo že vrsto let posluje z motnjami oziroma v zadnjih letih letih z izgubo.

Izvršni svet SR Slovenije je analizo že pripravil ter podal predloge za izboljšanje družbenoekonomskega položaja elektrogospodarstva in premogovništva v SR Sloveniji.

1.2. ISKRA IEZE TOZD Keramika

Zbor delavcev TOZD je že v februarju 1987 potrdil sanacijski program, ki pomeni prestrukturiranje proizvodnje v TOZD Keramika; sanacijski odbor je ob obravnavi poslovanja v prvem trimesečju 1987 že poročal o njegovem izvajanju. V poročilu ugotavljajo, da se novi programi uspešno uvajajo v proizvodnjo, plan proizvodnje in prodaje se uresničuje v okviru planiranih količin. Ključni problem sanacije predstavlja le proizvodnja uporovnih nosilcev, ki tekoče prinaša izgubo. Uporovni nosilci predstavljajo 34 let star proizvodni program in ob angaziranju 50% prostorskih kapacitet ter več kot 50% zaposlenih, ustvarjajo le 25% celotnega prihodka TOZD. Komisija za izvedbo sanacije v TOZD Keramika, pripravlja elaborat za sanacijo programa uporovnih nosilcev, ker ocenjujejo, da bi bila proizvodnja pod določenimi pogoji (avtomatizacija, zmanjšanje stroškov, zaposlenih, zalog ter bistveno povečanje proizvodnje in kvalitete) lahko rentabilna.

Ker je proizvodnja uporovnih nosilcev delovna celota in se da samostojno izraziti kot vrednost, poleg tega je lokacijsko ločena (obrat je v Šentjerneju), Komisija predlaga, da se obrat oblikuje kot poslovna enota v TOZD Upori oziroma kot samostojna TOZD.

V primeru, da sanacija programa uporovnih nosilcev v sodelovanju z Iskra DO Elementi ne bo uspešno izvedena, TOZD Keramika predlaga ukinitve proizvodnje in prerazporeditev delavcev.

1.3. ISKRA DO MIKROELEKTRONIKA

Delavski svet Iskra DO Mikroelektronika je že v letu 1986 sprejel sanacijski program oziroma Program za usposobitev Mikroelektronike, katerega je verificiral DS SOZD ISKRA.

S tem so se uporabniki v SOZD ISKRA zavezali, da nadomestijo del stroškov za vzdrževanje opreme in tehnologije po ključu udeležbe pri investiciji ME I. in ME II. ter za odkupe dogovorjenih količin proizvodnje dokler se DO Mikroelektronika z investicijo ME III. ne usposobi za normalno oziroma ekonomično proizvodnjo.

Uporabniki v letu 1986 svojih nalog niso v celoti realizirali in Iskra DO Mikroelektronika je leto zaključila z izgubo v višini 580.070 tisoč din. Izgubo so pokrile TOZD v SOZD ISKRA s sanacijskimi krediti in kasneje spremenile 30% kreditov v nepovratna sredstva v skladu z 68. členom Zakona o sanaciji.

Delavski svet DO Mikroelektronika je ob obravnavi zaključnega računa sprejel sklep, da je DO izpolnjevala naloge iz sanacijskega programa sprejetega v letu 1986 in da niso bile realizirane aktivnosti izven delovne organizacije (na področjih odvzema izdelkov DO znotraj SOZD Iskra, združevanju sredstev za investicijsko opremo

za odpravo ozkih grl in dokončevanje manjkajoče opreme ter pokrivanju dela stroškov za razvoj tehnologije).

Na osnovi razgovora s predstavniki SOZD Iskra in DO Mikroelektronika v maju 1987 je bilo ponovno deklarativno zagotovljeno, da bo SOZD Iskra omogočil nadaljnje delovanje DO Mikroelektronika.

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo ugotavlja, da proizvodnja vezij v DO Mikroelektronika ni ekonomična, saj večina surovin in repromaterialna delovna organizacija uvaža, pri izvozu pa zaradi močne konkurence ne dosega cen, ki bi pokrile stroške poslovanja. Ker tudi kupci niso ustrezno usposobljeni za odvzem izdelkov v količini, ki bi za Mikroelektroniko predstavljala rentabilno proizvodnjo, je potrebno proučiti možnost morebitnega prenosa dela programov in zaposlenih na druge nosilce. Nujno je slediti razvoju te tehnologije, vendar stanje in ocena prisotnosti potreb po tej tehnologiji v naših industrijskih organizacijah združenega dela kaže, da so le-te precejšnje.

1.4. DO AGROSTROJ

V DO Agrostroj, njenih TOZD in DSSS je bil v oktobru 1986 uveden ukrep družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine.

Organizacija se je v letu 1987 statusno reorganizirala v enovito delovno organizacijo Agrostroj, zato je sanacijski program izdelan za celo delovno organizacijo.

Tržna analiza je pokazala, da v Jugoslaviji obstaja potreba po visoko mehaniziranih sistemih za namakanje ter po klasičnih namakalnih sistemih, zato se bo DO Agrostroj usmeril na izdelavo obeh sistemov. Program rastlinjakov in sekačev za fekalije sta trenutno neperspektivna, zato jih bodo postopoma ukiniteli. Tudi popraščevanje po poliesterskih proizvodih je zadostno, vendar delovna organizacija z obstoječo tehnologijo ne more zagotoviti sprejemljivih cen in kvalitete za te izdelke. Na področju servisne dejavnosti bodo postopno zmanjševali delež servisiranja osebnih vozil ter povečali storitve na industrijskih vozilih in kmetijski mehanizaciji, tudi na terenu.

Zaradi prevelikega števila režijskih delavcev se bo razmerje zaposlenih do leta 1990 spremenilo na 70 : 30 v korist proizvodnih delavcev. Pri tem ni opredeljenega programa prekvalifikacije delavcev oziroma programa za zmanjšanje režijskih delavcev.

Sanacijski program je potrebno dopolniti z roki in nosilci za izvedbo posameznih nalog.

V okviru sanacije DO Agrostroj so predvideni investicijski posegi:

- v Ljubljani bodo proizvajali stroje in opremo za namakanje, za to bo v obstoječih prostorih postavljena nova orodjarna;
- v Šentrupert bodo iz Ljubljane preselili proizvodnjo aluminijastih in jeklenih cevi ter pripadajočih elementov, v ta namen bo zgrajena nova proizvodna hala;
- v Ivančni gorici bodo obstoječe proizvodne prostore dogradili za proizvodnjo in uvedbo nove tehnologije poliesterskih izdelkov;
- servisna dejavnost ostaja na sedanji lokaciji, zato bodo investicije namenjene dvigu servisnih in spremljajočih storitev ter izgradnji nove trgovine za prodajo delov.

Investicije naj bi bile predvidoma zaključene do konca leta 1988. Razvojno ostaja problem lokacije v Ljubljani, saj je sedanja površina v dolgoročnem planu mesta Ljubljane namenjena rekreativnim dejavnostim.

Za planirane investicije DO Agrostroj po cenah iz aprila 1987 potrebuje sredstva v višini 9.763.500 tisoč din, od tega 74% za osnovna sredstva.

- Struktura virov financiranja:
- lastna sredstva 26,6% vseh sredstev
  - od tega sovlaganja 18,4% vseh sredstev
  - bančni krediti 44,9% vseh sredstev (84% obrestna mera na 5 let)
  - inozemski krediti 17,2% vseh sredstev (7,5% obrestna mera na 5 let)
  - krediti dobaviteljev opreme in izvajalcev del 12,3% vseh sredstev (90% obrestna mera na 3 leta).

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo ocenjuje, da bo v DO Agrostroj, glede na dejstvo, da razpolagajo samo z 8,2% lastnih sredstev vprašljiva realizacija vseh načrtovanih investicij.

1.5. SGP STAVBENIK TOZD Gradbena operativa Ljubljana

K sprejetemu sanacijskemu programu TOZD Gradbena operativa je delavski svet delovne organizacije dal soglasje in ocenil, da so ukrepi zadostni za sanacijo TOZD v sanacijskem roku. Delovna

organizacija bo tekoče spremljala sanacijo ter v primeru neizvajanja nalog tudi sprejela dodatne ukrepe in sankcije.

Glavni vzroki za poslovanje z izgubo so:

- slabo opravljena kontrola preizmer in količin vgrajenih elementov, zato je prišlo do prekoračitev količin pri gradnji, katere ni bilo možno uveljavljati pri investitorju,
- velike zamude pri sklepanju večine podizvajalskih pogodb za izvajanje obrtniških in instalacijskih del,
- slaba organizacija dela, predvsem na deloviščih, kjer vodje niso dosledno izpolnjevali nalog začasnega kolegijskega poslovodnega organa; posledica je bila slaba kvaliteta izvedenih del in zamude pri gradnji in s tem odbitki pri končnem obračunu.

Program ukrepov za sanacijo TOZD Gradbena operativa je opredeljen z nosilci in roki za njihovo izvedbo. Ukrepi so usmerjeni na finančno-računovodsko področje, plansko-analitsko, komercialno, tehnično, kadrovsko področje, na področje operativne izvajanja del in obračuna proizvodnje, nagrajevanja in organiziranosti TOZD v sestavi delovne organizacije.

TOZD Gradbena operativa ima v letu 1987 že pridobljena dela v višini 73% letnega plana.

Investitorji zahtevajo od izvajalcev za objekte fiksne cene za funkcionalni ključ v roke ter blagovno kreditiranje. Tega TOZD brez dodatnih dolgoročnih virov financiranja ne more zagotoviti, niti ni likvidnostno sposobna, zato bodo poiskali tudi druge možnosti (pridobivanje manjših del).

Če bodo ukrepi za sanacijo izvedeni v roku, TOZD Gradbena operativa v letu 1987 ne bo poslovala z izgubo.

1.6. USLUGA TOZD Zaključna dela v gradbeništvu

Sanacijska komisija v TOZD je analizirala objektivne in subjektivne vzroke za izgubo po ZR 1986 v višini 618.965 din ter predlagala ustrezne ukrepe.

Boljše poslovanje bodo dosegli predvsem z notranjimi ukrepi, kot so: boljša organiziranost TOZD, boljša izraba delovnega časa, s strokovnim usposabljanjem delavcev in stimulatивnejšim nagrajevanjem proizvodnih in režijskih delavcev.

Z investicijo na novi lokaciji bodo modernizirali proizvodnjo in razširili zmogljivosti, zato mora vodstvo TOZD izdelati načrt modernizacije.

Sanacijski program je potrdil delavski svet TOZD in delovne organizacije Usluga, vendar v prvem kvartalu 1987 niso dosegli planiranih rezultatov, saj je TOZD zopet poslovala z izgubo v višini 11.443 tisoč din. Zato mora sanacijska komisija preveriti ukrepe in njihovo izvajanje ter ustrezno ukrepati v primeru neizvajanja nalog iz sanacijskega programa oziroma ga dopolniti.

1.7. GRADBENI FINALIST TOZD Podi in podloge Gradles

TOZD je že vse leto 1986 posloval z izgubo, ki je konec leta znašala 82.119 tisoč din.

V analizi vzrokov za izgubo so ugotovili, da je znašal saldo neizterjanih dolgov kupcev 36,6 milj. din, poleg neizterjanih terjatev do SCT iz preteklih let za razlike v ceni in za reklamacije. V drugem polletju 1986 se je v strukturi virov financiranja povečal delež dobljenih brezobrestnih avansov; pospešili so obračanje zalog in izboljšali izkoristek delovnega časa. V TOZD niso v letu 1986 dosegli planiran obseg proizvodnje zaradi nedoseganja števila proizvodnih ur, medtem, ko je bilo število režijskih ur glede na plan preseženo za 40% in število bolniških izostankov za 37%. Eden od vzrokov za izgubo je neustreznost pogodbenih določil v zvezi s klavzulami o načinu obračunavanja del in načinu plačila. V povprečju je bila na večjih objektih dosežena negativna razlika med prodajno in lastno ceno. Razlogi so tudi v slabi organizaciji dela, delovni disciplini, dolgih rokkih za izvedbo del od datuma sklenitve pogodbe do končnega obračuna del. Vedno več je v TOZD pojavov reklamacij na izvedena dela in primerov izginjanja materiala iz gradbišč.

Za nastalo izgubo so delavci TOZD ugotovili, da so odgovorni v.d. direktorja TOZD, vodje proizvodnje in direktor delovne organizacije.

Ukrepi za odpravo izgube so usmerjeni na združitev TOZD Podi in podloge Gradles s TOZD Zvezda in na izterjavo dolgov.

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo ugotavlja, da so vzroki za izgubo subjektivne narave, zato ukrepi za sanacijo TOZD Podi in podloge Gradles ne zagotavljajo uspešnega poslovanja. Sanacijski program je potrebno dopolniti z ukrepi za smotrno in gospodarno poslovanje kot so: izboljšanje organizacije dela, racionalizacije poslovanja in kvaliteto dela, optimalno izrabo delovnega časa in zmogljivosti, ukrepi za zmanjšanje stroškov, za

večjo disciplino pri delu ipd., ter jih opredeliti z roki in nosilci za njihovo izvedbo.

Menimo, da je nujno sanirati notranje vzroke za izgubo, da bi zagotovili normalno poslovanje sedanje TOZD kot poslovne enote po načrtovani združitvi s TOZD Zvezda Maribor.

2. ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA, KI SO V LETU 1986 POSLOVALE Z MOTNJAMI

Na osnovi podatkov po zaključnem računu za leto 1986 je 26 TOZD oziroma enovitih DO poslovala z motnjami. Po metodologiji Gospodarske zbornice Slovenije pomeni poslovanje na meji rentabilnosti, ko organizacija združenega dela doseže akumulacijsko stopnjo manjšo od 2,0 oziroma delež akumulacije v dohodku manjši od 10%. Kot izločilni kriterij smo upoštevali tudi akumulacijsko stopnjo podskupine in indeks stopnje v primerjavi s predhodnim letom.

Glede na 24. člen Zakona o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela so takšne organizacije združenega dela dolžne v 60 dneh po poteku roka predpisanega za predložitev zaključnega računa sprejeti program ukrepov za odstranitev vzrokov za motnje, nastale v poslovanju. Pri tem zakon opozarja na nujnost uvajanja ukrepov za uvedbo inovacij in spremembo proizvodnega programa, za povečanje produktivnosti, za zmanjšanje poslovnih stroškov, za izboljšanje organizacije, za proučevanje trga in drugo. Program naj bi vseboval tudi spremembe pri razporejanju dohodka in čistega dohodka ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke zaradi povečanja akumulacije, stimulacije proizvodnje in ustvarjalnega dela. Ob sprejemanju programa morajo delavci ugotavljati tudi odgovornost organa upravljanja, poslovodnega organa in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za nastale motnje.

Od 26 organizacij združenega dela, ki so poslovale v letu 1986 na meji rentabilnosti, jih je: 11 s področja industrije, po 1 s področja vodnega gospodarstva, gradbeništvu in gostinstva, 4 s področja prometa, 3 s področja trgovine, 3 s področja obrti in osebnih storitev ter 2 s področja finančnih, tehničnih in poslovnih storitev.

Kljub zakonski obvezi o izdelavi programa ukrepov za odstranitev motenj v poslovanju, nekatere organizacije združenega dela zaradi specifičnosti poslovnega procesa programa niso izdelale.

Iskra DO Videomatika se je statusno reorganizirala; TOZD TV Pržan, TOZD Prodaja in del DSSS so se oblikovali v enovito delovno organizacijo. Skupaj so v letu 1986 dosegli akumulacijsko stopnjo 2,4 in so uvrščeni med najuspešnejše organizacije združenega dela v podskupini. V planskih dokumentih so že odločili ukrepe za sanacijo, katere dokaj uspešno izvajajo.

Iskra DO Telematika TOZD MSO ni izdelala programa za odpravo motenj, ker je sanacijski program izdelan v letu 1985 za celotno delovno organizacijo. Le-ta je sestavljen iz palete podprojektov, ki jih je potrebno uresničiti v daljšem časovnem obdobju. Za leto 1987 so ukrepe za izboljšanje poslovanja TOZD in DO vgradili v gospodarski plan. Parcialnih programov niso izdelovali, saj ocenjujejo, da bi bili ob neusklajenem poslovanju neučinkoviti. Sprejeteje sanacijskega programa v delovni organizaciji ne izvajajo, kar se odraža tudi na poslovni uspešnosti TOZD MSO.

Iskra Zmaj TOZD Baterije je že v letu 1986 izdelala sanacijski program, vendar iz njega izhajajočih nalog niso realizirali. Sedanji proizvodni program ne zagotavlja poslovanja brez izgub, pri realizaciji načrtovane investicije v proizvodnjo litijevih baterij pa zamujajo. Ocenjujemo, da bo prišlo do resnih motenj v poslovanju TOZD.

Elektrovod TZO Trgovina je program za odpravo motenj izdelal že marca 1986. Na meji rentabilnosti je TZO poslovala zaradi neizterjanih plačil za opravljene storitve TZO Instalacije.

V DO Dekorativna so že po periodičnem obračunu za I. polletje 1986 pristopili k izdelavi programa za odpravo motenj v poslovanju. Glavna značilnost programa je sprememba proizvodnega programa po namenu uporabe tkanin. Rezultati v I. trimesečju 1987 kažejo, da so usmeritve s sprejetimi ukrepi za izboljšanje rezultatov poslovanja realni, saj so dosegli nadpovprečni poslovni rezultat tekstilne industrije Slovenije.

V DO Dežnik so spremenili proizvodni program s pričetkom proizvodnje novih modelov dežnikov in konfekcije ter v I. trimesečju 1987 povečali akumulacijsko stopnjo na 4,8. Zato menijo, da jim ni potrebno sprejemati ukrepov za sanacijo.

DO LPP v pretežnem delu opravlja dejavnost posebnega družbenega pomena, vendar jim ni uspelo iz sredstev čistega dohodka formirati vseh skladov. Pri oceni vzrokov so v DO izpostavili objektivne pogoje poslovanja zaradi česar menijo, da izdelava programov ukrepov ni potrebna.

Komite ocenjuje, da se razmere v DO LPP zaostrejo in da je potrebno opredeliti ukrepe za odpravo motenj v tekočem poslovanju, predvsem pa je nujno zagotoviti izdelavo in sprejem razvojnega koncepta DO LPP.

Program ukrepov za normalizacijo poslovanja v **Avtotehni TOZD Vozila in servis** je bil izdelan že ob polletju lanskega leta. Ob analizi poslovanja po ZR 1986 so ugotovili, da obrestni od kreditov za obratna sredstva med TOZD Vozila in servis in TOZD Nova niso bile pravilno obračunane. Zato posebnih ukrepov ne nameravajo sprejemati.

Po mnenju službe za razvoj smoupravljanja in pravna vprašanja pri Gospodarski zbornici Slovenije se nadomestilo za gospodarjenje z združenimi sredstvi poslovdje POZD lahko šteje med sredstva za akumulacijo, zato **POZD OFSET** ni posloval z motnjami.

V **DO Usluga TOZD Mizarstvo in TOZD Kemična čistilnica in pralnica** niso izdelali programa za odpravo motenj. V TOZD Mizarstvo potekajo aktivnosti za priključitev TOZD k delovni organizaciji s sorodno dejavnostjo. V TOZD Kemična čistilnica in pralnica ugotavljajo, da je premajhna akumulacija nastala zaradi odplačevanja kratkoročnih kreditov za obveznosti iz investicije, katere niso aktivirali.

Fructal TOZD Alko in NIVO TOZD Projekt inženiring kljub urgenci Komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo, programa za odpravo motenj nista posredovala.

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo ugotavlja, da polovica organizacij združenega dela ni izpolnila zakonske obveznosti oziroma ni izdelala programa za odpravo motenj v poslovanju, čeprav so po ZR 1986 poslovali na meji rentabilnosti.

2.1. Avtomontaža TOZD Tovarna vozil, TOZD Kovinarstvo MAJA in TOZD Trgovina in servis

Vse tri TOZD so konec leta 1986 poslovale na meji rentabilnosti, TOZD Tovarna vozil pa je I. trimesečje 1987 zaključila z izgubo.

Predlagani ukrepi v vseh TOZD predstavljajo le ukrepe, ki se morajo stalno izvajati za normalno poslovanje TOZD. Analiza vzrokov za nastale motnje ni izdelana, saj visoki stroški za plačilo obresti za kredite za obratna sredstva ne opravičujejo motenj.

2.2. ISKRA AVTOELEKTRIKA TOZD Tovarna žaric

Po oceni organizacije so nizke prodajne cene vzrok za nizko akumulativnost TOZD, saj jih je imel Zvezni zavod za cene pod stalno kontrolo. Poleg tega polovico proizvodnje izvozijo, kjer cena izdelka pokrije samo polovico stroškov. Zato v TOZD razvijajo nove izdelke. V letošnjem letu planirajo izgradnjo novih proizvodnih prostorov za usposobitev proizvodnje novih izdelkov. Sredstva za investicijo so že usklajena in potrjena na DO in SOZD ISKRA.

2.3. ISKRA AVTOMATIKA TOZD Tovarna naprav za energetiko in teleinformatiko

V organizaciji ugotavljajo, da se motnje v poslovanju pojavljajo že več let, vendar se naloge iz sanacijskih programov ne izvajajo. V programu ukrepov za izboljšanje poslovanja so analizirali vzroke za motnje oziroma izgubo v I. trimesečju 1987 ter opredelili ukrepe z roki in nosilci za njihovo izvajanje.

Ocenjujemo, da bi ob doslednem izvajanju predlaganih ukrepov v TOZD lahko odpravili motnje oziroma izgubo v poslovanju. Zato bodo v TOZD morali v primeru neizvajanja ukrepov proti odgovornim osebam ukrepati v skladu z določili Zakona o sanaciji in poslovanju organizacij združenega dela.

2.4. ISKRA AVTOMATIKA TOZD Projektiranje in gradnja sistemov

Tudi v tej TOZD se sprejeti ukrepi za sanacijo poslovanja ne izvajajo. Delavski svet je sprejel ukrepe za realizacijo plana v prvem polletju, ki so usmerjeni v doseganje planirane prodaje, hitreje obračanje zalog, izdelavo projektov, montažo in preizkušanje sistemov ter v ukrepe za izboljšanje finančnega položaja organizacije. Ukrepi so bili opredeljeni z nosilci in roki za njihovo izvedbo. TOZD Projektiranje in gradnja sistemov mora poročati Komiteju za družbeno planiranje in gospodarstvo o uresničevanju ukrepov in nalog do 15/6-1987, saj so se roki že iztekli.

2.5. SLOVIN DO SLOVENJAVINO

Program ukrepov za odpravo motenj v Slovin DO Slovenjavnino vsebuje splošne naloge in aktivnosti, ki naj bi se izvajale tekoče v vsaki TOZD. Čeprav so opredeljeni nosilci nalog, konkretnih

zadolžitev zanje ni. Program je potrebno dopolniti tudi z roki za izvedbo ukrepov.

2.6. GIP INGRAD TOZD Mobilija

V GIP INGRAD TOZD Mobilija nameravajo motnje v poslovanju odpraviti z boljšo organizacijo in kvaliteto dela ter večjo disciplino pri delu. V proizvodnji uvajajo skrajno varčevanje z materiali ter njihovo racionalno izkoriščanje.

2.7. VEKTOR TOZD Organizacija transporta

Vzrok za motnje v poslovanju Vektor TOZD Organizacija transporta je velik delež neplačanih prihodkov iz fakturirane realizacije, saj je TOZD globalno prisoten na vsem jugoslovanskem tržišču (nelikvidnost OZD v posameznih republikah). Kljub temu, da so v letu 1986 zmanjšali delež materialnih storškov v celotnem prihodu, bodo tudi v letu 1987 aktivnosti potekale na njihovem zmanjševanju ter na izterjevanju neplačanih prihodkov.

2.8. VEKTOR TOZD Izredni prevozi

Analiza poslovanja TOZD Izredni prevoz kaže, da je na področju pridobivanja celotnega prihodka izostal večji del izvoza storitev, vendar so istočasno povečali izredne prevoze. Pri splošnih prevozih je fizični obseg vrednostno neustrezen predvsem glede strukture prevozov, povprečnega števila učinkovitega obratovalnega dne vozil ter izkoriščenosti vozil.

Ukrepi za odpravo motenj so usmerjeni na odpravljanje teh pomanjkljivosti z večjim nadzorom nad vozili, njihovo tehnično brezhibnostjo, z intenzivnejšim delom komercialne službe in z racionalizacijo dela.

2.9. MERCATOR HOTELI GOSTINSTVO TOZD Ilirija

Delavci TOZD Ilirija so ukrepe za odpravo motenj sprejeli že konec leta 1986, vendar se vse iz njega izhajajoče naloge niso izvajale. Zato so roke za njihovo izvedbo podaljšali za mesec dni.

3. INFORMACIJA O IZGUBAH V GOSPODARSTVU V PRVEM TRIMESEČJU

V prvem trimesečju leta 1987 je z izgubo poslovalo 27 gospodarskih organizacij v skupni višini 6,4 mia din, kar je za 283% več kot v istem obdobju leta 1986. Večina teh organizacij združenega dela je že do sedaj poslovala na meji rentabilnosti oziroma z izgubo.

3.1. Organizacije združenega dela, ki so izkazale izgubo v prvem trimesečju 1987 in so tudi poslovno leto 1986 zaključile z izgubo (SEL TOZD Elektrarna Medvode, ISKRA TOZD Mikroelektronika ter Usluga TOZD Zaključna dela v gradbeništvu) oziroma so v letu 1986 poslovale z motnjami (ISKRA Avtomatika TOZD Projektiranje in gradnja sistemov, ISKRA Avtomatika TOZD Tovarna naprav za energetiko in teleinformatiko, ISKRA Telematika TOZD Montažno servisna organizacija, ISKRA ZMAJ TOZD Baterije in AVTOMONTAŽA TOZD Tovarna vozil), so pričele poslovanje v letošnjem letu z izgubo zaradi istih vzrokov, kot v letu 1986, kar je razvidno iz njihovih sanacijskih programov oziroma programov ukrepov za odstranitev motenj v poslovanju.

3.2. Ocena vzrokov izgub organizacij združenega dela, ki po ZR 1986 niso poslovale z motnjami, so pa izkazale izgubo v I. trimesečju 1987

– **DO Unitas** je že nekaj let poslovala z motnjami, I. trimesečje tega leta pa z izgubo v višini 191.674 din. Vzroki za izgubo so isti kot v preteklosti, s tem da je dodatno prišlo do izpada celotnega prihodka zaradi dobave nekalitnih sestavnih delov in polizdelkov s strani dobaviteljev.

– **ZPS Litostroj**: V delovni organizaciji je kar 11 temeljnih organizacij združenega dela poslovalo z izgubo (TOZD IRRP je v področju družbenih dejavnosti) v skupni višini 680.624 tisoč din. V začetku leta 1987 je bilo 5 TOZD v DO TZ Litostroj nelikvidnih neprekinjeno 20 dni, zato so delavci že sprejeli program ukrepov za zagotovitev likvidnosti. Na podlagi rezultatov poslovanja v prvih treh mesecih so v DO TZ Litostroj izdelali program in ukrepe finančne konsolidacije. Program vsebuje tudi tržno analizo, oceno razvoja proizvodov in tehnologije, ekološko oceno, materialno oskrbo, oskrbo z energijo, kadri, lokacijsko problematiko, sanacijo razvoja pri izvajanju investicij v energetska opremo in smeri nadaljnjega razvoja kapacitet in poslovanja.

Vzroki za izgubo v DO TZ Litostroj so notranje slabosti pri organiziranju poslovnega procesa in vzroki objektivne narave, na katere delovna organizacija ni bila pripravljena. Problematiko TZ

Litostroj je že obravnaval zbor združenega dela na zasedanju 5/5-1987.

Glavni vzrok za izgubo **ISKRI Elektrovezve** je dolg proizvodni cikel, saj večino proizvodnje realizirajo šele konec leta. V primerjavi z istim lanskim obdobjem, so se izredno povečale zaloge, kar je z novim obračunskim sistemom povzročilo izgubo v višini 848.701 tisoč din. Na negativni poslovni rezultat je vplivalo tudi nepravočasno planiranje materialnih pozicij in proizvodnih kapacitet, ter slaba izraba delovnega časa.

Izguba v **AERO TOZD Tovarna celuloze in papirja** je posledica zastoja v proizvodnji, zaradi rekonstrukcije papirnega stroja in uveljavitve novega obračunskega sistema, saj proizvodnja zahteva visoke tehnološke zaloge lesa in rezervnih delov.

ŽG TTG SLOVENIJATURIST TOZD Turizem: je v letu 1987 z reorganizacijo delovne organizacije TTG razširil obseg poslovanja s priključitvijo turističnih in prometnih delov delovnega procesa TOZD Turizem Maribor in TOZD Gostinstvo Pula, ki imajo sezonski značaj poslovanja. Obenem se je z reorganizacijo še bolj zaostri problematika neustreznih cen na področju železniškega potniškega prometa in povzročila izpad dohodka iz te dejavnosti. Organizacija je poslovala z izgubo v višini 167.648 tisoč din.

Tudi izguba v **ŽG ŽTO TOZD za elektroenergetiko** v višini 375.837 tisoč din in v **ŽG DO CD TOZD za vzdrževanje vozil in strojev** v višini 54.549 tisoč din sta sistemskih značaja, saj sta nastali zaradi premajhnega skupnega prihodka ustvarjenega v okviru ŽG Ljubljana oziroma neodobrenih cen storitev in proizvodov. O izredno kritični situaciji s katero se sooča ŽG Ljubljana v letu 1987 je bil informiran tudi Izvršni svet SR Slovenije, ki je sprejel sklepe in predloge za izboljšanje gospodarskega položaja železniškega gospodarstva Ljubljana.

Z izgubo so poslovala tudi nekatere organizacije združenega dela s področja gradbeništva:

SGP GRADBINEC TOZD Gradbena operativa: je v prvem tromesečju 1987 poslovala z izgubo v višini 19.641.641 din. Organizacija si je v letu 1987 uspela zagotoviti zadovoljivo preskrbljenost z delom vendar v taki fazi, da organizacija dela v zimskih mesecih ni bila možna, kar je pomenilo izpad cca 10.000 produktivnih ur.

GIP INGRAD TOZD Gradbena operativa je izkazala izgubo v višini 439.353.579 din. Na neugoden finančni rezultat je vplival premajhen obseg dela glede na število zaposlenih v TOZD, sezonski značaj dela v gradbeništvu, nov obračunski sistem, pomanjkanje lastnih obratnih sredstev in posledic uveljavljanja zakona o začasni prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za negospodarske in neproizvodne investicije v letu 1987.

DO Monter je v prvem tromesečju zabeležil izgubo v višini 41.148.560 din. Slab poslovni rezultat je posledica premajhne produktivnosti in slabe organizacije dela, viškov zalog ter premalo intenzivne obdelave trga za pridobitev novih del.

4. OPRAVLJENE AKTIVNOSTI

4.1. Ugotovili smo, da so vse organizacije združenega dela, ki so poslovale z izgubo po ZR 1986 sprejele sanacijske programe, vendar pa je vsebina programov na različnih kvalitetskih ravneh. Programi so pomanjkljivi, predvsem glede odgovornih nosilcev ukrepov in rokov. TOZD HE Medvode je vklopljena v sanacijske postopke, ki se izvajajo za celotne DO, a brez razdelanih ukrepov znotraj TOZD.

TOZD Keramika je zastavila sanacijo njihovega stanja s premalo upoštevanjem celovitostjo proizvodnega postopka v katerega so vključene ostale TOZD, v DO. V odpravo vzrokov izgub se vključujejo tudi v SOZD ISKRA, vendar članice SOZD ne spoštujejo samoupravno dogovorjenih obveznosti za saniranje stanja v Mikroelektroniki.

V DO Agrostroj sprejeti sanacijski program nakazuje rešitve z intenzivnim investiranjem brez ocenjenih vplivov neugodne finančne strukture potrebnih investicijskih sredstev na bodočo dohodkovno uspešnost in nelikvidnost. V sanacijo stanja TOZD Gradbena operativa je vključena DO Stavbenik, ki je dala soglasje na sprejeti program in bo tekoče spremljala njegovo izvajanje. V DO Usluga sanacijskega programa po ZR 1986 ne uresničujejo in v I. trimesečju 1987 niso dosegli planiranih rezultatov.

Tudi v sanacijo stanja TOZD Podi in podloge Gradles se vključuje DO Gradbeni finalist vendar manj uspešno, saj skupno ne uspejo zagotoviti pogojev normalnega poslovanja niti izvesti načrtovane statusne reorganizacije v okviru DO.

Na takšnih ocenah vsebine programov je Izvršni svet zavezal poslovodne in samoupravne organe:

– SEL TOZD HE Medvode, da program dopolnijo z ukrepi znotraj TOZD in z nosilci ter roki za njihovo izvedbo.

– ISKRA IEZE TOZD Keramika, TOZD Upori in DO Elementi, da kompleksno analizirajo oportunistično celotnega programa proizvodnje uporabnih elementov. Analizo morajo obravnavati samoupravni organi obeh TOZD in DO, ter o sprejetih zaključkih obvestiti Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo do 30/7-1987.

– DO Mikroelektronika in SOZD Iskra, da izpolnijo dogovorjene obveznosti iz sanacijskega programa in da realno ocenijo perspektivnost sedanje oblike organiziranosti proizvodnje ter da predlagajo alternativne rešitve.

– DO Agrostroj z zadolžitvami, ki izhajajo iz uresničevanja nalog začasnega kolegijskega poslovodnega organa po sklepu o uvedbi začasnega ukrepa družbenega varstva.

– SGP STAVBENIK TOZD Gradbena operativa Ljubljana in DO, da dosledno izvajajo program ukrepov za sanacijo TOZD in o tem tekoče obveščajo Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo Skupščine občine Ljubljana-Šiška, prvič najkasneje ob periodičnem obračunu I-IV. 1987.

– DO Usluga, da sanacijska komisija preveri ukrepe in njihovo izvajanje ter ustrezno ukrepa v primeru neizvajanja nalog iz sanacijskega programa oziroma ga dopolni.

– Gradbeni finalist TOZD Podi in podloge Gradles, da sanacijski program dopolnijo z ukrepi za smotno in gospodarno poslovanje kot so: izboljšanje organizacije dela, racionalizacijo poslovanja in kvaliteto dela, optimalno izrabo delovnega časa in zmogljivosti, ukrepi za zmanjšanje stroškov, za večjo disciplino pri delu ipd., ter jih opredeliti z roki in nosilci za njihovo izvedbo.

Nujno je potrebno sanirati notranje vzroke za izgubo, da bi zagotovili normalno poslovanje sedanje TOZD kot poslovne enote po načrtovni združitvi s TOZD Zvezda Maribor.

4.2. Komite ugotavlja, da polovica organizacij združenega dela ni izpolnila zakonske obveznosti oziroma ni izdelala programa za odpravo motenj v poslovanju, čeprav so po ZR 1986 poslovali na meji rentabilnosti.

Z upoštevanjem specifičnosti razlogov za doseganje prenizke akumulacijske stopnje oziroma deleža akumulacije v dohodku po organizacijah združenega dela je Izvršni svet zavezal poslovodne in samoupravne organe:

1. Izvršni svet zavezuje poslovodne in samoupravne organe organizacij združenega dela: Iskra Zmaj TOZD Baterije, Iskra Telematika TOZD MSO, DO Dežnik in DO LPP, da najkasneje do 30/6-1987 izdelajo program za odpravo motenj v poslovanju po ZR 1986 in ga verificirajo na samoupravnih organih.

2. Poslovodni organi v DO Zmaj morajo s SOZD ISKRA proučiti perspektivo sedanje organiziranosti proizvodnje, realno možnost realizacije načrtovane investicije v litijev program in pripraviti alternativne rešitve.

3. Izvršni svet zahteva od Fructal TOZD ALKO in NIVO TOZD Projekt inženiring, da predložita Komiteju za družbeno planiranje in gospodarstvo do 30/7-1987 program ukrepov, sicer bo Izvršni svet prisiljen ukrepati v skladu z zakonskimi pooblastili.

DO Avtomontaža TOZD Tovarna vozil, TOZD Kovinarstvo Maja, TOZD Trgovina in servis in SLOVIN DO Slovenijavino je Izvršni svet zavezal, da program ukrepov za odpravo motenj do obravnave polletnih periodičnih obračunov a najkasneje do 31/7-87 dopolnijo s konkretnimi nalogami kot jih zahteva drugi odstavek 24. člena Zakona o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela in dopolnitve dostavijo Komiteju za družbeno planiranje in gospodarstvo.

Samoupravne in poslovodne organe v ISKRA AVtoelektrika TOZD Tovarna žarnic, ISKRA Avtomatika TOZD Tovarna naprav za energetiko in teleinformatiko, TOZD Projektiranje in gradnja sistemov, GIP Ingrad TOZD Mobilija, VEKTOR TOZD Organizacija transporta in TOZD Izredni prevozi ter MERCATOR Hoteli Gostinstvo TOZD Ilirija, pa zavezal, da ugotovite o uresničevanju nalog opredeljenih v programih ukrepov za odpravo motenj vključijo kot sestavino polletnih poslovnih poročil za samoupravno obravnavo rezultatov poslovanja I-VI. 1987 in da jih dostavijo Komiteju za družbeno planiranje in gospodarstvo skupno s polletnimi periodičnimi obračuni.

4.3. Vse organizacije združenega dela, ki so v obdobju I-III. 1987 poslovale z izgubo smo pozvali, da v skladu s 24. členom Zakona o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela, izdelajo in sprejmejo program ukrepov za odstranitev vzrokov za motnje v poslovanju. Organizacije so programe izdelale in sprejele na samoupravnih organih in jih v roku določenem z zakonom predložile Komiteju.

Komite bo o nadaljnjih aktivnostih obvestil delegatsko skupščino na zasedanju zborov 21/7-1987.

Predsednik komiteja
Sašo Sedmak, I. r.